

Vad är viktigt på riktigt?

**Tycker du också att det är dags att satsa mer på
Skola, sjukvård och äldreomsorg?**

Liberalerna
Valmanifest - Norrköping

Förord

Liberalerna sätter den grundläggande välfärden först (förskola, skola, vård, omsorg och tryggheten).

När undersköterskor går på knäna och arbetar med andan i halsen, de äldre på äldreboenden inte får sina grundläggande behov tillgodosedda och då våra barn och unga inte ges den tid och stimulans de behöver i förskola och skola vill vi prioritera annorlunda.

Det är nämligen samma budget, våra gemensamma skattemedel, som finansierar skrytbyggen och pampiga broar för flera hundra miljoner. För Liberalerna i Norrköping kommer alltid våra barn, unga, äldre och personalens arbetsmiljö främst. Vi väljer alltid dem först.

Det återinvigda och exklusivt renoverade rådhuset är pampigt, desto mindre pampigt är standarden på många äldreboenden. Återigen en fråga där den politiska prioriteringen, enligt vårt tycke, slår helt fel. Hellre fina boende för de äldre som slitit och arbetat ett helt liv, än tjusiga arbetsplatser för politiker och tjänstemän.

Liberalerna vill sätta stopp för skrytbyggen och använda våra gemensamma skattemedel där de hör hemma. På kärnverksamheterna. Dessvärre har politiken gått vilse, och tappat bort sitt grunduppdrag och medborgarna. Man har glidit ifrån de man är till för, och lever vidare i sin egen bubbla där man ägnar sig åt utsvävningar och sekundära uppgifter, medan de grundläggande verksamheterna haltar, till ondo för våra barn, äldre eller de som är i behov av samhällets stöd.

Sedan en ny ledning för Liberalerna tillträde vid årsskiftet 2026 så har vi genomfört ett stort förnyelse- och prioriteringsarbete kring vår politiska riktning. Tidigare har även vårt parti stått bakom pompösa satsningar som ett badhus för 1500 miljoner kronor och liknande utsvävningar. Det är stopp med det nu. Man kan få ett bra och fullt funktionellt badhus för halva den pengan, och låta den andra hälften komma kärnverksamheterna till godo i stället.

Politiken måste hitta tillbaka till sitt existensberättigande och göra nytta för invånarna i deras vardag. Back to basic och fokus på det som är *viktigt på riktigt* för Norrköpingsborna: fungerande förskola, skola, äldreomsorg samt trygghet på gator och torg. När det fungerar, så blir livet i övrigt i regel bra för Norrköpingsborna.

Alex Nejdemo

Huvudsaklig sakpolitiska inriktning mandatperioden 2027-2030

Liberalernas huvudsakliga politiska prioritet är att åstadkomma robusta kärnverksamheter som uppfyller sitt löfte till Norrköpingsborna. Dessa verksamheter är grundbulten i samhällskontraktet, och något som ska fungera när skattsedeln är på den procentsats som den är. Det är alltid prio ett, och ska alltid eftersträvas att fungera tillfredställande.

Idag knackar dock dessa verksamheter i sina grundstommar. Det handlar om en äldreomsorg där äldre inte får sina grundläggande behov tillgodosedda och får välja mellan dusch och promenad, där de rent av tvingas dö i ensamhet p.g.a. personalens pressade arbetssituation.

Det handlar om förskolor där varje pedagog har åtta ungar per skalle. Vem hade kunnat ha en rimlig tillsyn och uppmärksamhet ensam som räcker för åtta ungar? Det är utsatt för personalen, och barnen får inte den stimulans, uppmärksamhet och närhet som de behöver. Samtidigt har vistelsetiden på förskolan per barn ökat, men pedagogerna ska bara täcka till mer. Det drabbar både våra barn och de anställda. Samma visa för eleverna i skolan. Så här kan det inte få fortsätta.

Ökad personaltäthet genom fler anställda lärare, förskolpedagoger och undersköterskor inom skola, förskola och äldreomsorg

Bidra till förstärkta kärnverksamheter (skola, förskola och äldreomsorg) där varje unge, skolelev och äldreomsorgstagare för sina behov tillgodosedda och aldrig sätts på undantag.

Förskola

Under våra första levnadsår formas vi och mycket av vår person grundläggs i interaktion med omgivningen. Dessutom läggs många kunskapsgrunder tidigt i livet som vi sedan byggare vidare på allteftersom vi blir äldre. En väldigt stor del av våra första levnadsår spenderar vi inom förskolans väggar, därför är det så viktigt att det är en plats där alla barn får utrymme att synas, höras, lära sig och utvecklas utifrån sin fulla potential. Så får vi välmående barn, och så får vi starka individer i ett välmåendesamhälle när kommande generationer växt upp. Då krävs det att det finns tillräckligt med vuxna för att ge barnen den tillsyn och uppmärksamhet som behövs. Förskolans uppdrag är ytterst viktigt, och måste prioriteras därefter.

Rimlig personaltäthet

Det har höjts krav om högst 3 barn per heltidsanställd i förskolan för småbarnsgrupper 1-3 år och en bemanning på högst 5 barn per heltidsanställd i barngrupper för 4-5-åringar. Liberalerna vill att Norrköpings kommun följer det.

Mindre barngrupper

Liberalerna föreslår samtidigt ett maxtak på 12 barn per barngrupp.

Prioritera upprustning av byggnader och lokaler

Samtliga förskolor och dess nyttjandetrymmen ska vara i godtagbart skick. Det kräver att en inventering av förskolelokaler inom kommunen sker, och att en budget anslås för de behov som identifieras. Förskolors miljöer ska aldrig vara riskfyllda eller undermåliga.

Skola

Skolan är Norrköpings viktigaste frihetsfråga. Därför är skolan Liberalernas viktigaste fråga. Vi tror på kunskap, höga förväntningar och ordning i klassrummet. När Norrköpings skolor fungerar som bäst kan den förändra liv och öppna dörrar för varje barn, oavsett bakgrund eller postkod.

Fokus på särskilda undervisningsgrupper och individanpassning

Att fortsätta utveckla särskilda undervisningsgrupper i Norrköping är avgörande för att alla elever ska få en rättvis chans att lyckas i skolan. Dessa grupper erbjuder en anpassad lärmiljö där elever med större behov får det stöd, den struktur och den trygghet som krävs för att de ska kunna nå sin fulla potential. När undervisningen kan individanpassas minskar stress och utanförskap, samtidigt som elevernas självförtroende och studiemotivation stärks. Genom att satsa på särskilda undervisningsgrupper investerar Norrköping i en mer inkluderande skola där varje elev får möjlighet att utvecklas på sina egna villkor – något som gynnar både individen och hela skolans lärandemiljö. Också den som är särskild begåvad måste få individanpassning utifrån sina förutsättningar, så att den utmanas och stimuleras i skolarbetet, och inte tvingas traggla med sådant vederbörande redan kan.

Satsa på våra landsbygdsskolor med att erbjuda högre skolpeng

Norrköpings landsbygdsskolor behöver ges högre skolpeng. Mindre skolor på landsbygden har ofta högre kostnader per elev, samtidigt som de spelar en central roll för lokalsamhället. Med en stärkt skolpeng kan dessa skolor behålla kompetenta lärare, erbjuda bredare undervisning och skapa en trygg och stabil lärmiljö. Det handlar inte bara om utbildning – det handlar om att hålla landsbygden levande, attraktiv och jämlik. Genom att ge landsbygdsskolorna bättre ekonomiska förutsättningar investerar Norrköping i både barnens framtid och kommunens långsiktiga hållbarhet. Liberalerna vill ge 10 procent högre skolpeng till landsbygdsskolorna.

Inled dagen med frukost i de kommunala skolorna

Att servera frukost i skolan är en investering i både elevernas hälsa och deras framtida möjligheter. Många barn kommer till skolan utan att ha ätit, vilket leder till sämre koncentration, lägre energinivåer och minskad motivation. Genom att erbjuda frukost säkerställer skolan att alla elever får en likvärdig start på dagen, oavsett hemmets förutsättningar. Forskning visar dessutom att elever som äter frukost presterar bättre och har lättare att fokusera under lektionerna. En gemensam frukost kan också stärka gemenskapen och skapa en lugnare start på skoldagen. Därför bör frukost vara en självklar del av skolans ansvar – det gynnar både individen och hela skolmiljön.

Värdig omsorg för äldre

Norrköpings äldreomsorg ska vara präglad av trygghet, integritet och värdighet. Det är de årsrika själva som bäst vet hur de vill leva sitt liv.

Eget hemtjänstteam till varje omsorgstagare

Idag möter en omsorgstagare i snitt 16 olika personer under en tvåveckorsperiod. Det är oacceptabelt. Det är när samma person knackar på dörren varje dag som omsorgstagare och omsorgspersonal kan bygga en relation och känna en ömsesidig trygghet. Liberalerna vill införa ett eget hemtjänstteam och minska antalet personer kring varje omsorgstagare. I normalfallet bör målet vara max åtta personer. Därutöver bör det till varje omsorgstagares team knytas specialistkompetens utifrån de egna behoven.

Bryt ensamheten inom äldreomsorgen (ingen ska dö ensam)

Ofrivillig ensamhet kan vara farligare för hälsan än både alkohol och tobak. Samarbetet med civilsamhället ska utökas genom fler idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att motverka ensamhet. En nyligen utförd granskning visar att drygt var femte person (21 procent) som avled på ett särskilt boende i Norrköpings kommun dog ensam i dödsögonblicket. Många av dödsfallen sker i ofrivillig ensamhet då närvaro och stöd inte hinns med. Det är en siffra som märkbart sticker ut och ligger högre än det nationella genomsnittet i Sverige. Liberalerna vill kraftigt öka närvaro och socialt stöd och närhet för de äldre som önskar det. Utöver ökad personaltäthet inom äldreomsorgen kan volontärer inom äldreomsorgen vara en del av lösningen.

Färsklagad mat inom äldreomsorgen

Det ska vara en självklarhet att det serveras aptitlig, näringsrik och varierad mat inom äldreomsorgen i kommunen. Liberalerna vill införa en färsklagad mat-garanti inom kommunens äldreomsorg. Norrköpings äldre förtjänar bättre än att få maten i form av frysta matlådor.

Vad får vi för pengarna?

”Varje förlösad skattekrona är en stöld från folket” lyder ett välkänt citat. Idag skulle man utifrån det citatet kunna hävda att det pågår både storstölder och helgerån. Skattemedlen begränsas till de huvudsakliga uppgifterna, och läggs i stället politiska utsvävningar och extravaganser. Liberalerna vill säkerställa att varje skattekrona används där den kommer till reell nytta för Norrköpingsborna.

Pressa priserna genom smartare upphandlingar

Genom att pressa priserna med endast någon enstaka procent i våra offentliga upphandlingar kan många, många miljoner kronor av skattemedel sparas. Norrköpings kommun upphandlar för 3-4 miljarder kronor per år. Att nå en prispress på 1 procent motsvarar med andra ord hela 30-40 miljoner kronor (räcker till cirka 75 extra undersköterskor per år). Genom att förstärka och höja kompetensen på våra upphandlingsenheter vill vi pressa priserna och få ut mer av varje skattekrona.

(Exempel från verkligheten är Västra Götalandsregionen som lyckades pressa sina priser och nå en besparing på 173 miljoner kronor under 2018 i förhållande till 2017.)

Förstärkt kommunrevision för att undvika framtida skandaler och säkerställa att skattemedlen används effektivitet och i enlighet med de mål som är uppsatta

Lilla hjärtat, Marviken, hemtjänsten... Skandalerna inom Norrköpings kommun har duggat tätt de senaste åren. Uppenbart finns stora bristfälligheter inom den kommunala organisationen och styrningen. Liberalerna vill gå till botten med detta och sätta punkt för framtida kostsamma kommunkandaler. Därför vill vi ge den oberoende kommunrevisionen förstärkta ekonomiska möjligheter till fördjupade granskningar av kommunens verksamheter med avsikten att identifiera brister, utvecklingsmöjligheter och nå en robustare och effektivare kommunal service.

Revisionens roll behöver stärkas i syfte att nå förbättrad verksamhetsutveckling och för ökad kontroll och effektivitet av skattemedel. En skattekrona som läggs på fördjupad och granskande verksamhetsrevision tenderar att ge mångfalt tillbaka.

Inför Motalamodellen om prioriteringsarbete i Norrköping och minska skatteslöseriet

Främsta fokus ska ligga på att nå en ekonomi i balans för nuvarande och kommande generationer. Mod att ompröva invanda strukturer och ta nya grepp måste uppbådas. Därför anser Liberalerna att det nationella kunskapscentrumet Prioriteringscentrum behöver konsulteras för att utveckla kommunens budgetprocess på samma sätt som skett i Motala kommun¹. Med adekvata horisontella och vertikala prioriteringar och ett systematiserat arbete med nollbasbudgetering, verksamhet för verksamhet, kan Norrköping under kommande år för att nå en ekonomi i balans där varje enskild kostnad är motiverad utifrån primära verksamhetsmål. På så sätt säkerställs prioritet av välfärdens kärnuppdrag och basutbud framför verksamheter som ligger långt bortom det.

Vi behöver fokusera på kärnverksamheterna. Liberalerna vill genomföra en ekonomisk genomlysning för att säkerställa att varje skattekrona används där den ger mest nytta. Skola, äldreomsorg och trygghet får aldrig sättas på undantag till förmån för mer sekundära åtaganden. Prioriteringar kräver politiskt mod. Liberalerna vill och vågar sätta ljuset på denna fråga.

¹ <https://liu.se/forskning/prioriteringscentrum/publikationer>